

Dosarul nr. 2r-579/23
2-22141123-01-2r-19122023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

DECIZIE

21 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Andrei Mucovozov,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Deleanu împotriva lui Andrei Mucovozov cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 27 septembrie 2022, Vasile Deleanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Mucovozov, prin care a solicitat încasarea din contul acestuia, în beneficiul său a sumelor de 38000 de lei cu titlu de datorie, 7633,61 de lei – dobânda de întârziere, iar în total 45633,61 de lei, precum și cheltuielile de judecată în cuantum de 6369 de lei.

Prin hotărârea din 07 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Vasile Deleanu.

S-a încasat de la Andrei Mucovozov, în beneficiul lui Deleanu Vasile, suma de 38000 de lei cu titlu de datorie contractuală, suma de 7610, 17 lei cu titlu de dobânda de întârziere, suma de 1368,30 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat, precum și suma de 4000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică. În rest, s-a respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de către Vasile Deleanu împotriva lui Andrei Mucovozov privind încasarea datoriei contractuale, a dobânzii de întârziere, precum și a cheltuielilor de judecată (f.d.43, 49-53).

La 02 iulie 2023, Andrei Mucovozov, a declarat apel împotriva hotărârii din 07 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia cu casarea hotărârii primei instanțe (f.d.45-47).

Prin încheierea din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Vasile Deleanu.

S-a comunicat lui Vasile Deleanu despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate întocmite în conformitate cu exigențele Legii și a dovezii de plată a taxei

de stat în mărime de 202,50 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

S-a explicat lui Vasile Deleanu că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depuse și împreună cu actele anexate va fi restituită (f.d.60-61).

Prin încheierea din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a corectat eroarea materială din încheierea din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin înlocuirea sintagmei din "Vasile Deleanu" în "Andrei Mucovozov".

S-a acordat apelantului Andrei Mucovozov un termen suplimentar de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor din cererea de apel (f.d.64-65).

La 29 noiembrie 2023, prin e-mail, Andrei Mucovozov a depus cerere, solicitând corectarea erorii din încheierea din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin înlocuirea sintagmei din "Vasile Deleanu" în "Andrei Mucovozov", prelungirea termenului procedural pentru examinare și stabilirea unei alte date întru depunerea apelului motivat (f.d.67-69).

La 10 decembrie 2023, prin e-mail, Andrei Mucovozov, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată (f.d.70-76).

În susținerea cererii de recurs, recurentul a relatat că la 13 noiembrie 2023, prin e-mail, a primit încheierea din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, care însă nu a fost semnată de membrii completului de judecată sau avizată pentru a asigura conformitatea cu originalul.

Mai mult, în conținutul actului judecătoresc, din cauza unor împrejurări neclare, a fost comisă o greșeală gravă, fiind pusă în sarcina reclamantului Vasilii Deleanu îndeplinirea atribuțiilor lui.

Astfel, pentru a preveni consecințele negative cauzate de eroarea comisă, a achitat taxa de stat.

Totodată, deoarece nu a primit hotărârea motivată a primei instanțe în modul prevăzut de lege, a transmis o cerere, prin care a solicitat admiterea acesteia, corectarea erorii din încheierea din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin înlocuirea sintagmei din "Vasile Deleanu" în "Andrei Mucovozov", prelungirea termenului procedural pentru examinare, stabilirea unei alte date întru depunerea apelului motivat și acordarea posibilității de a lua cunoștință cu materialele acestui caz.

Subsecvent, recurentul a susținut că la 06 decembrie 2023, a primit încheierea din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, care nu era semnată de membrii completului de judecată sau avizată pentru a asigura conformitatea cu originalul.

De altfel, Andrei Mucovozov a menționat că deși eroarea gravă din hotărârea judecătorească a fost eliminată, au apărut anumite incidente juridice, care pot avea un impact negativ în viitor și, fără îndoială, încalcă prevederile unui proces echitabil garantat de articolul 6 CEDO, și anume: eroarea gravă din hotărârea judecătorească din 02 noiembrie 2023 a fost corectată, prin hotărârea judecătorească din 21 noiembrie 2023, dar numai după cererea sa din 28 noiembrie 2023, transmiterea către părți a unei hotărâri judecătorești, care nu

este semnată și neavizată pentru a asigura autenticitatea originalului nu este conformă cu normele legislației interne, sau articolul 6 CEDO. Or, deși instanța cere părților să respecte normele de procedură, însăși încalcă sau ignoră grav aceste norme.

În final, concluzionând, recurentul a conchis că încălcările procedurale indicate au dus la soluționarea necorespunzătoare a cazului, evaluarea probelor de către instanță a fost făcută în mod arbitrar, iar erorile judiciare au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

La 19 decembrie 2023, în adresa lui Vasile Deleanu a fost expediată copia recursului depus de Andrei Mucovozov.

Până la data stabilită pentru examinarea cererii de recurs depusă de Andrei Mucovozov, intimatul nu a depus referință, în care să-și expună opinia asupra recursului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Andrei Mucovozov urmează a fi restituit din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: cererea de recurs nu este semnată sau este semnată necorespunzător.

Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că pentru depunerea și examinarea cererii de recurs este necesară nu doar respectarea condițiilor de exercitare a dreptului de atac, dar și respectarea condițiilor de formă și conținut a acesteia, una din cerințe fiind ca cererea de recurs să conțină semnătura persoanei care declară recurs.

Implicit circumstanțelor speței, instanța de recurs atestă că cererea de recurs depusă de Andrei Mucovozov, reprezintă un mesaj electronic, expediat la adresa de e-mail a Curții de Apel Chișinău, la care a fost anexat 1 fișier în format „PDF”, intitulat „Касація на определение-signed”, fără aplicarea semnăturii electronice avansate calificate (f.d.70-76).

În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, la depunerea cererii de recurs împotriva încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, Andrei Mucovozov nu a respectat dispozițiile art. 426¹ alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, care prevede condițiile de formă ale cererii de recurs, în situația în care a ales depunerea recursului prin intermediul poștei electronice.

Or, cererea de recurs a fost expediată, fără aplicarea semnăturii electronice avansate calificate, contrar prevederilor art.17¹ alin.(1) din Codul de procedură

civilă și contrar prevederilor art.40 alin.(1), (7), 43 alin.(1) din Legea nr.124 din 19 mai 2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere.

În temeiul articolelor enunțate, documentul electronic este considerat autentic dacă întrunește cumulativ următoarele condiții: a) semnătura electronică este aplicată de persoana împuternicită să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie; b) pe documentul electronic este aplicată semnătura electronică autentică al semnatarului indicat în document. Doar documentul electronic semnat cu semnătură electronică calificată este asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă. În cadrul procedurilor judiciare, cererile participanților pot fi depuse în instanța de judecată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, care este unic pentru întreg sistemul judecătoresc, cu condiția ca cererile și actele anexate sub formă de documente electronice să fie semnate cu semnătura electronică avansată calificată, cu anexarea obligatorie a dovezii semnăturii electronice.

Astfel, mențiunea aplicată la sfârșitul documentului nu poate fi reținută de instanța de recurs ca fiind semnătura recurentului Andrei Mucovozov.

Or, depunerea cererii de recurs prin intermediul poștei electronice, fără a fi semnat digital, nu poate fi apreciată drept îndeplinire a actului de procedură, deoarece contravine regimului juridic al documentelor electronice și cerințelor față de valabilitatea acestora.

Completul de judecată reține ca pertinente și prevederile art. 10 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, care statuează că sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În această ordine de idei, instanța de recurs consideră că recurentul Andrei Mucovozov, fiind interesat în soarta examinării prezentului recurs, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin depunerea unei cereri de recurs, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, restituirea recursului în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă.

În acest context, este relevant de a specifica că certitudinea legală impusă regulilor procedurii contencioase, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului

materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către aceștia a efectelor legale. Cu atât mai mult că, în sensul principiului *nemo censetur ignorare legem*, necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii.

Astfel, nerespectarea condițiilor impuse de legiuitor față de forma cererii de recurs se datorează în exclusivitate comportamentului recurentului Andrei Mucovozov, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și să facă uz cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă de Andrei Mucovozov nu corespunde cerințelor de formă și conținut impuse de Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de către Andrei Mucovozov împotriva încheierii din 21 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Deleanu împotriva lui Andrei Mucovozov cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă